

ΑΡΤΟΤΙΝΑ

Η ΓΕΝΕΤΕΙΡΑ ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΔΙΑΚΟΥ

Τρίμηνη Ενημερωτική και Πολιτιστική Έκδοση του Συλλόγου Αρτοτινών Φωκίδας
Χρόνος 27^{ος} • Αριθμός φύλλου 144 • Οκτώβριος - Νοέμβριος - Δεκέμβριος 2020 • Γραφεία: Αλκέτου 56 Βύρωνα 16232 Αθήνα
Τηλ. - Fax: 210 - 7655568 • Ιστοσελίδα: www.artotina.com • e-mail: artotina.diakos@gmail.com

28^η Οκτωβρίου

Ημέρα μνήμης και τιμής η 28η Οκτωβρίου. Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος γιορτάσαμε την Εθνική Επέτειο της 28ης Οκτωβρίου 1940, με τη συμμετοχή των συγχωριανών μας, τηρώντας όλα τα μέτρα περιορισμού της πανδημίας του COVID-19. Μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας, ακολούθησε δοξολογία, επιμνημόσυνη δέηση και κατάθεση στεφάνων στο μνημείο των πεσόντων από τον Πρόεδρο του Τοπι-

κού Συμβουλίου κύριο **Βασίλειο Κάππα** και τον κύριο **Θεόδωρο Μαρτέκα** εκ μέρους και των δύο Πολιτιστικών Συλλόγων Αρτοτίνας "Ο Αθανάσιος Διάκος" και Μεσολογγίου "Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος". Παρευρέθηκαν ο ταμίας του Συλλόγου **Δημήτριος Μακρής**, ο βοηθός ταμίας **Ιωάννης Πλαστήρας** και το μέλος **Βασίλειος Μαρτέκας**. Ο Σύλλογος στη συνέχεια προσέφερε καφέ και αναψυκτικά στα καφενεία.

Η εκπομπή "Από τόπο... σε τόπο" με τον Χρήστο Μυλωνά, στο χωριό μας στην Αρτοτίνα

Τον τόπο μας επισκέφθηκε, η πολιτιστική-μουσική εκπομπή «Από τόπο... σε τόπο» που επιμελείται και παρουσιάζει ο αγαπημένος μουσικολόγος-λαογράφος **Χρήστος Μυλωνάς**. Τα γυρίσματα, πραγματοποιήθηκαν επιτυχώς τον περασμένο

Συνέχεια στη σελ. 3

Αρτοτίνα Εδώ γεννήθηκε ο Αθ. Διάκος

5	Αρτοτίνα (1)· πρ. τὰ άνωτ. καί οἶνος· 1 ποτ. 5 ρεύματα χρήσιμα.	199	1052

(1) Η Αρτοτίνα ἦν πατρίς τοῦ περιφήμου ἥρωος Διάκου (Αθανασίου), ὅς ὕψωσε πρῶτος τὴν σημαίαν τῆς ἐπαναστάσεως τῇ 28 Μαρτίου 1821 καὶ ὀρίσεν ὡς κατὰ τὴν Λεβαδίαν καὶ ἀλλαχοῦ, ἐμπαρτύρησε, συλλεφθὲς καὶ ἀναγκολοπισθεὶς εἰς Λαμίαν ὑπὸ τοῦ Ὁμήρ. Βριάου.

Από το βιβλίο «ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ»
του Ιάκωβου Ραγκαβή, τόμος Α, σελ. 576, Αθήνα 1853

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΑΝΑΒΟΛΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΕΚΛΟΓΗ ΝΕΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΡΤΟΤΙΝΩΝ "Ο ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΙΑΚΟΣ"

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Αρτοτινών "Ο ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΙΑΚΟΣ", δεδομένων των απαγορεύσεων που επιβάλλονται για υγειονομικούς λόγους (COVID-19) και ειδικότερα με βάση το ΦΕΚ 5486/Β/12-12-2020 και ΚΥΑ Δ1α/ΓΠ.οικ. 80189 σύμφωνα με την οποία επιτρέπονται έως και 9 άτομα σε συναθροίσεις σε κλειστούς και ανοικτούς χώρους, η προβλεπόμενη από το Καταστατικό διαδικασία, της πραγματοποίησης της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης (Διοικητικού και Οικονομικού απολογισμού του έτους 2020) αλλά και των αρχαιρεσιών για την ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου και Εξελεγκτικής Επιτροπής αναβάλλονται μέχρι οι συνθήκες να επιτρέψουν την ομαλή τους διεξαγωγή.

Το υφιστάμενο Δ.Σ. συνεχίζει εκτάκτως τα καθήκοντά του για όσο χρόνο απαιτηθεί. Θα υπάρξει περαιτέρω ενημέρωση ανάλογα με τις οδηγίες των ειδικών.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου Αρτοτινών «Ο Αθανάσιος Διάκος»

Το Δ.Σ. του Συλλόγου Αρτοτινών
«Ο Αθανάσιος Διάκος» σας εύχεται υγεία, δύναμη
και ευτυχία σε εσάς και στις οικογένειές σας!

Αγαπητοί συγχωριανοί, σας εύχομαι από καρδιάς Καλές Γιορτές, Καλά Χριστούγεννα, ευτυχές και δημιουργικό το έτος 2021. Σε αυτές τις δύσκολες στιγμές που περνά η ανθρωπότητα εύχομαι το πανανθρώπινο μήνυμα της Γέννησης του Θεανθρώπου να φωτίζει το δρόμο μας και τις καρδιές μας για έναν κόσμο ειρηνικό, δημιουργικό, με πρόοδο και ευημερία, με πνεύμα αγάπης για τον συνάνθρωπο.

Χρόνια Πολλά

Κάππας Βασίλειος
Πρόεδρος Τοπικής Κοινότητας Αρτοτίνας

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις

• Στις 3 Νοεμβρίου 2020 ο **Μιχάλης Παρασκευής** και η σύζυγός του **Κωνσταντίνα Ντόκου** (εγγονή του **Ιωάννη Β. Μπραούνου**) απέκτησαν το δεύτερο παιδάκι τους, ένα υγιέστατο και χαριτωμένο **αγοράκι**.

Ευχόμαστε να τους ζήσει!

Βαπτίσεις

• Στις 30 Αυγούστου 2020 ο **Μιλτιάδης Μαυραγάνης** του **Ιωάννου** και η **Μαρία Καρδάση** βάπτισαν στον Ιερό Ναό Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης στην Πετρούπολη το δεύτερο παιδί τους. Το όνομα αυτού **Ιωάννης**.

Τους ευχόμαστε να τους ζήσει!

Θάνατοι

• Στις 11 Σεπτεμβρίου 2020 απεβίωσε ο **Δημήτριος Μπαρμπαλιάς**, σύζυγος της συγχωριανής μας Ελευθερίας Βήλου. Η ταφή έγινε στην ιδιαίτερη πατρίδα του, στο Ελληνικό Γορτυνιάς.

• Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 απεβίωσε ο **Δημήτριος Ιωάννου Κανούρης** και κηδεύτηκε στις 2 Οκτωβρίου στην Αρτοτίνα.

• Στις 22 Νοεμβρίου 2020 απεβίωσε ο **Ιωάννης Κωνσταντίνου Χριστοδούλου** και κηδεύτηκε στις 23 Νοεμβρίου στην Αρτοτίνα.

• Στις 9 Δεκεμβρίου 2020 απεβίωσε ο **Ιωάννης Τσιπούνης** του Γεωργίου ετών 87 και κηδεύτηκε στις 12 Δεκεμβρίου στην Αρτοτίνα.

Θερμά συλλυπητήρια στους οικείους τους.

Δημήτρης Κανούρης

Η Αρτοτίνα έγινε φτωχότερη με τον θάνατο του συγχωριανού μας **Δημητρίου Κανούρη**. Άνθρωπος που αγαπούσε τον τόπο του, το χωριό του. Από το μετερίζι του Συλλόγου, προσέφερε στα κοινά, βάζοντας και αυτός το λιθαράκι προσφοράς, αρχικά ως μέλος και στη συνέχεια ως Πρόεδρος με αξιόλογο έργο για το χωριό μας.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου εκφράζει τα θερμά του συλλυπητήρια στην οικογένειά του.

Ο Σύλλογος Αρτοτινών «Ο Αθανάσιος Διάκος»

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ

• Στη μνήμη του αποβιώσαντος **Ιωάννη Χριστοδούλου** του Κωνσταντίνου αντί στεφάνων κατέθεσαν χρηματικό ποσό για την ανακαίνιση του Ιερού Ναού Κοιμήσεως της Θεοτόκου οι: **Ιωάννης Χριστοδούλου** του Νικολάου, **Κωνσταντίνος Χριστοδούλου** του Ιωάννη, **Χαράλαμπος Φλετούρης**, **Κωνσταντίνος Μπραούνου**, **Σπύρος Μαντούρλιας**, **Αθανάσιος Κάππας**, **Βασίλειος Σούφλας** και **Αριστέιδης Κολοβός**.

• Ο Λάμπρος Μαρκαντωνάτος προσέφερε 100€ στη μνήμη του παππού του **Βασίλη** και της γιαγιάς του **Μαρίας Ζαχαρή**.

• Στην μνήμη του αποβιώσαντος **Δημητρίου (Μίμη) Κανούρη**, η κυρία Βούλα Κανούρη διέθεσε το ποσό των 50 ευρώ, για τους σκοπούς του Συλλόγου.

Η συνέχεια του κειμένου **“ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΙΑΚΟΣ - ΜΥΘΟΣ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ”** του συγχωριανού μας **Κωνσταντίνου Τσέλιου** λόγω πληθώρας ύλης θα δημοσιευθεί στο επόμενο φύλλο.

ΑΡΤΟΤΙΝΑ

Η ΓΕΝΕΤΕΙΡΑ ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΔΙΑΚΟΥ

Τρίμηνη ενημερωτική πολιτιστική έκδοση
Ιδιοκτησία του Συλλόγου
Αρτοτινών Φωκίδας
Ν. Π. μη κερδοσκοπικό
Α.Φ.Μ. 090361430
Γραφεία: Αλκέτου 56 Βύρωνα
Τ.Κ. 16232 Τηλ. & Fax: 210 7655568

Συντακτική Επιτροπή:
Μαρτέκας Θεόδωρος
Μαυραγάνης Ιωάννης
Τσιαλίκη Αικατερίνη
Μακρής Δημήτριος
Κάππας Ιωάννης
Πλαστήρας Ιωάννης

Μαρτέκας Βασίλειος
Κάππα Ευσταθία
Βήλου Θεοδώρα
Εκδότης - Διευθυντής:
Θεόδωρος Μαρτέκας
Κιν.: 6980047446
e-mail: artotina.diakos@gmail.com

Ηλεκτρονική σελιδοποίηση
Εκτύπωση - διεπεραιώση:
Εκδόσεις Γραφικές Τέχνες
Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο. Ε.
Θεοδοσίου 23 Ίλιον Τ.Κ. 13121
Τηλ.: 210 2619003 Fax: 210 2619696
e-mail: karpouzi@otenet.gr

Δημήτρης (Μίμης) Κανούρης

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 έφυγε από τον κόσμο τούτος ένας ακόμη Αρτοτινός της παλιάς φρουράς, ο αγαπητός σε όλους και αλησμόνητος **Δημήτρης (Μίμης) Κανούρης**. Ένας άνθρωπος που είχε συνδέσει

πολύ στενά τη ζωή του και την παρουσία του με την Αρτοτίνα, όχι απλώς με την φυσιολογική ψυχική αγάπη για την γενέτειρά του, αλλά προπαντός με το ακοίμητο και ζωηρό ενδιαφέρον του γι' αυτή και για τους συγχωριανούς του.

Οι παλαιότεροι ασφαλώς θα θυμούνται και οι νεότεροι θα γνωρίζουν – έστω σε γενικές γραμμές – την προσφορά του, την γενικότερη δημιουργική δραστηριότητά του και την αξιομίμητη συμβολή του στην πρόοδο του χωριού μας και την αναβάθμιση των συνθηκών διαβίωσης των συγχωριανών μας.

Δύο υπήρξαν οι επάλξεις της προσπάθειάς του, από τις οποίες αγωνιζόταν:

1. Το Ταχυδρομικό Γραφείο Αρτοτινών, που φιλοξενούσε και εξυπηρετούσε τότε από το 1957 και για πολλά χρόνια αργότερα τις υπηρεσίες του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (ΟΤΕ) και

2. Ο Σύλλογος Αρτοτινών Αθηνών του οποίου διετέλεσε δραστήριο μέλος και αργότερα επάξιος Πρόεδρος.

Στο πρώτο μετερίζι είχε αφιερωθεί «ψυχή τε και σώματι» εργαζόμενος σε καθημερινή βάση πάντοτε πέρα από το καθιερωμένο ωράριο εργασίας, όχι μόνο ώσπου να οργανώσει την εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία του, αλλά και να ανταποκριθεί στις υπηρεσιακές ανάγκες και των δύο φορέων (Ταχυδρομείο και ΟΤΕ). Ο φόρτος εργασίας ήταν εξοντωτικός καθόλου το διάστημα που υπηρέτησε ως μοναδικός υπάλληλος στην ορεινή αυτή ακριτική μονάδα της Δημόσιας υπηρεσίας.

Διακρίθηκε για τον υπηρεσιακό του ζήλο και τιμήθηκε με ηθική και χρηματική διάκριση για την αξιέπαινη πρωτοβουλία του να προβάλε

και να προωθήσει την καθιέρωση βιβλιαρίων Ταμειτηρίου, πράξη την οποία συνέστησε ως παράδειγμα η τότε Ταχυδρομική Διεύθυνση Φωκίδας με σχετική εγκύκλιό της σε όλα τα Ταχυδρομικά Γραφεία του Νομού.

Η προσφορά του όμως δεν περιοριζόταν στον υπηρεσιακό – επαγγελματικό του τομέα. Επεκτεινόταν και στον περίγυρο των πάσης φύσεως αναγκών της Αρτοτινής κοινωνίας, η οποία τότε δεν παρουσίαζε την σημερινή απελπιστικά συρρικνωμένη εικόνα. Σε κάθε δύσκολη περίπτωση – ιδίως τους σκληρούς χειμώνες – αλλά και σε άλλες περιόδους του έτους, οι Αρτοτινοί προσέφευγαν στην παρέμβαση και την συνδρομή του αείμνηστου Μίμη ο οποίος ανταποκρινόταν πρόθυμα και γρήγορα οποιαδήποτε ώρα του εικοσιτετράωρου στις εκκλήσεις των συγχωριανών μας. Μέχρι υπηρεσίες σε έκτακτο τοκετό είχε προσφέρει, λίαν επιτυχώς.

Δεν θα βρεθεί Αρτοτινός που να θυμάται ότι προσέφυγε στην βοήθεια του Μίμη και να μην εξυπηρετήθηκε. Είχε καταστεί εμβληματική φυσιογνωμία για την Αρτοτίνα.

Η οικογένεια

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστούμε θερμά, τον Σύλλογο Αρτοτινών Αθηνών για την ομόφωνη απόφασή του να στείλει στεφάνι στην κηδεία του πολυαγαπημένου μας συζύγου, πατέρα και παππού **Μίμη Κανούρη**, για να τον συνοδέψει ως την τελευταία του κατοικία.

Ευχαριστούμε, επίσης ολόψυχα όλους όσους, με οποιονδήποτε τρόπο μας συμπαράσταθηκαν στο βαρύτατο πένθος μας.

Η σύζυγος
Βούλα

Τα παιδιά
Γιάννης
Αντωνία

Τα εγγόνια
Σταυρούλα
Κωνσταντίνα
Παρασκευή
Δημήτρης

Ο Θεός να τους δίνει υγεία.

Επιτυχίες

• Ο **Χρήστος Δρόσος** του Δρόσου και της Αικατερίνης Τσαμαδιά εισήχθη στο Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Τεχνολογίας Υπολογιστών του Πανεπιστημίου Πατρών.

Θερμά συγχαρητήρια και καλές σπουδές!

Πωλείται διώροφη μονοκατοικία
100 τετραγωνικών μέτρων,
εντός οικοπέδου 600 τετραγωνικών μέτρων
και επιπλέον 600 τετραγωνικά μέτρα
οικόπεδο κοντά στη Ζαβαλόβρυση.
Τηλέφωνο επικοινωνίας 6951930130

Πωλείται μονοκατοικία
80 τετραγωνικών μέτρων
στην περιοχή Μπούσκα
Τηλέφωνο επικοινωνίας: 6974644652

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

ΠΑΛΑΣΚΩΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	10.00€
ΠΑΛΑΣΚΩΝΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΑ	10.00€
ΚΑΝΟΥΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	10.00€
ΝΤΥΜΕΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	20.00€
ΜΠΡΑΟΥΝΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ	25.00€
ΖΟΥΜΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	50.00€
ΑΥΓΕΡΟΣ ΟΔΥΣΣΕΑΣ	40.00€

ΕΝΙΣΧΥΣΤΕ ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟ

Μπορείτε να καταθέσετε τη συνδρομή σας στον λογαριασμό IBAN:

GR3301101570000015729602225
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος

Εορτασμός 200 χρόνων από την Επανάσταση - Αγώνας για την Ελευθερία

Με ιδιαίτερη χαρά σας ενημερώνουμε ότι ο Σύλλογός μας, η Δωρική Αδελφότητα και ο Πολιτιστικός Σύλλογος Λιδωρικίου κατέθεσαν πρόταση στην επιτροπή «Ελλάδα 2021» για τον εορτασμό των 200 χρόνων από την Επανάσταση και προκρίθηκε στην επόμενη φάση αξιολόγησης. Στην ομάδα εργασίας συμμετέχει και συνεργάτης επαγγελματίας από το γνωστό πλέον αγώνα Tihio Race που διοργανώνεται στο Τείχιο Δωρίδας με μεγάλη επιτυχία. Η πρόταση με τίτλο: **“ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ”** τοποθετείται χρονικά στο 3^ο δεκαήμερο του Αυγούστου 2021 και αφορά σε υπερμαραθώνιο 162 χλμ. (100 μίλια) σε ασφάλτινη διαδρομή και άλλες παράλληλες εκδηλώσεις μνήμης και ιστορικής αναφοράς. Η διαδρομή του αγώνα κινείται **«στα βήματα του Αθανασίου Διάκου»** με σημείο αφετηρίας το Μοναστήρι Αγίου Ιωάννου Προδρόμου Αρτοτίνας, όπου μόνωσε ο Αθανάσιος Διάκος, διέρχεται από ιστορικά χωριά και σημείο τερματισμού το κενοτάφιο του Αθανασίου Διάκου στη Λαμία όπου θυσιάστηκε.

Στόχος είναι να τιμηθεί ο ήρωας και οι αγωνιστές που γεννήθηκαν και ανδρώθηκαν στην Αρτοτίνα. Παράλληλα να αναδείξει τις ιστορικές περιοχές, τα πεδία των μαχών, την ιστορία των μοναστηριών της περιοχής, την πολιτιστική κληρονομιά, τις ορεινές διαδρομές και μονοπάτια αλλά και τα μέρη για εναλλακτικό τουρισμό. Κύριο χαρακτηριστικό θα είναι και η επαναληψιμότητα του Αγώνα κάθε δύο με τρία χρόνια ώστε να καθιερωθεί ως σημείο αναφοράς η Αρτοτίνα και κατ'επέκταση η περιοχή της Δωρίδας γενικότερα. Αποτελεί δύσκολο και απαιτητικό εγχείρημα και ευελπιστούμε στην πραγματοποίησή του. Θα υπάρξει περαιτέρω ενημέρωση στο επόμενο φύλλο της εφημερίδας.

Κατασκευή Αλπικού Βοτανικού Κήπου Δωρίδας στην Πενταγιού

Ο Βοτανικός Κήπος Δωρίδας στην Πενταγιού, με συνολική έκταση 8 στρεμμάτων περίπου εισέρχεται σε φάση υλοποίησης. Δημοσιεύτηκε στη “Διαύγεια” η έγκριση του επενδυτικού σχεδίου LEADER του Δήμου Δωρίδας για ανάπτυξη του ορεινού οικισμού Πενταγιών ύψους 600.000 ευρώ. Η αρχική ιδέα για δημιουργία Αλπικού Βοτανικού Κήπου στην Πενταγιού, είχε κατατεθεί στο 15ο Συνέδριο της Ομοσπονδίας Συλλόγων Β/Δ Δωρίδας στις 3-8-2013.

Ο χώρος θα λειτουργεί ως ένα Κέντρο Προστασίας, Διατήρησης, Έρευνας, Ανάπτυξης, Αξιοποίησης, Προβολής και Διάθεσης κυρίως Αυτοφυών Αρωματικών – Φαρμακευτικών ειδών (περίπου 200 είδη). Οι βασικοί σκοποί και στόχοι του Βοτανικού Κήπου Δωρίδας θα είναι περιβαλλοντικοί, εκπαιδευτικοί, ερευνητικοί, αναπτυξιακοί, πολιτιστικοί και συνεργασίας.

Να συγχαρούμε θερμά όσους βοήθησαν στο να υλοποιηθεί αυτή η θαυμάσια ιδέα, ώστε να δώσει πνοή στην ανάπτυξη της Δωρίδας.

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ “ΚΑΤΣΑΡΟΣ” ΕΥΠΑΛΙΟ 1975 – 2020

Μετά από 45 χρόνια λειτουργίας του καταστήματός μας, έφτασε η στιγμή να σας ανακοινώσουμε ότι το κρεοπωλείο από την 1η Οκτωβρίου 2020 σταματά τη λειτουργία του λόγω συνταξιοδότησης των ιδιοκτητών του. Αισθανόμαστε την υποχρέωση να σας ευχαριστήσουμε που επί 45 χρόνια μας στηρίζατε και μας αγαπήσατε και οφείλουμε μία συγγνώμη σε αυτούς που αισθάνθηκαν ότι δεν εξυπηρετήθηκαν όπως θα έπρεπε. Και από εδώ και στο εξής παραμένουμε φίλοι και χωριανοί χωρίς την εμπορική μας ιδιότητα. Το κατάστημα μεταβιβάζεται στον ανιψιό του **Γιάννη** και **Μπάμπη Κατσαρού**, τον **Καρβέλη Νικόλαο** του **Ευθυμίου**.

Σας ευχαριστούμε
Γιάννης-Μπάμης Κατσαρός

Η εκπομπή “Από τόπο... σε τόπο” με τον Χρήστο Μυλωνά, στο χωριό μας στην Αρτοτίνα

Συνέχεια από τη σελ. 1

Ιούλιο, σκορπίζοντας ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση τόσο στους συγχωριανούς μας, όσο κι ευρύτερα στον Δήμο μας. Το “Από τόπο... σε τόπο”, που μεταδίδεται ως γνωστόν με μεγάλη επιτυχία κάθε Κυριακή, στις 12:00 το μεσημέρι, απ’ την τηλεόραση της Βουλής, είναι πρώτο σε τηλεθέαση σε Ελλάδα και σε εξωτερικό και αποτελεί αναμφίβολα έναν “Φάρο Πολιτισμού” για την Πατρίδα μας, σε τόσο δύσκολους καιρούς.

Η εκπομπή που θα μεταδοθεί στις αρχές του νέου έτους (2021), (θα ενημερώσουμε προσεχώς για την ημερομηνία), θ’ αναδείξει τα ήθη, τα έθιμα και τις ομορφιές του τόπου μας, σε συνδυασμό με τους μεγάλους ήρωες της Επανάστασης του ’21, που γεννήθηκαν στο χωριό μας (Αθανάσιο Διάκο, Σκαλτσόδημο κ.α.).

Θα θέλαμε λοιπόν να ευχαριστήσουμε, την Βουλή Τηλεόραση και προσωπικά τον **Χρήστο Μυλωνά**, που αποδέχτηκε με μεγάλη αγάπη την πρόσκλησή μας και συνάμα να τον συγχαρούμε, για το κατά κοινή ομολογία Εθνικό έργο που επιτελεί κάθε Κυριακή μέσα απ’ τις εκπομπές του, περιοδεύοντας πόρτα-πόρτα και χωριό-χωριό, σε κάθε γωνιά της χώρας μας, για την διάσωση και την διάδοση της Πολιτιστικής μας Κληρονομιάς.

Να ευχαριστήσουμε παράλληλα και τους υπόλοιπους συντελεστές της εκπομπής, που εργάστηκαν ακούραστα στο πλευρό του, για την προβολή του τόπου μας, όπως: Τον παραγωγό **Παναγιώτη Κακαβιά**, τον σκηνοθέτη **Σπύρο Λαμπρόπουλο**, τον Διευθυντή Φωτογραφίας **Αντώνη Μουγνιά**, τον χειριστή του drone **Νίκο Δεσύπρη**, τον οπερατέρ **Χρήστο Βοϊνά**, την Διευθύντρια Παραγωγής **Σωτηρία Καλτσή**, τον ηχολήπτη **Γιάννη Γρίβα**, τον μοντέρ **Θοδωρή Μεταξά** και τον καλλιτεχνικό επιμελητή **Βασίλη Ι. Οικονόμου**.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες, στον Δήμαρχο Δωρίδας κ. **Γεώργιο Καπεντζώνη** και τον Αντιδήμαρχο κ. **Κωνσταντίνο Παλασκώνη**, για την συνδιοργάνωση και την στήριξη, καθώς επίσης στον Πρόεδρο της Τοπικής Κοινότητας Αρτοτίνας κ. **Βασίλειο Κάππα**, για την πολύτιμη συμβολή του.

Ευχαριστούμε θερμά, όλους τους μουσικούς και τους ερμηνευτές που συμμετείχαν, καθώς επίσης, την χορευτική ομάδα της **Παναγιώτας Δάβουλου** και των Αρτοτινών, **Άγγελου Νικολόπουλου**, **Ευφροσύνης Κολοβού**, **Θεόδωρου Βήλου**, και **Νίκου Κατσαρού**, για τους υπέροχους χορούς που παρουσίασαν.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες τέλος στους:

Γιάννη Κούρλη, **Γιώργο Βήλο**, **Άγγελο Σταθόπουλο**, **Αποστόλη Λιάπη**, **Θανάση Βόττα**, **Μίλτο Αλαφροπάτη** και **Αγγελική Ζάχαρη**, για την συμμετοχή τους στην εκπομπή.

Στους: Πατέρα **Θεοφάνη Μπατσαούρα**, **Σπύρο Μαντούρλια**, **Ιωάννη Σιαπέρα**, **Ιωάννη Χριστοδούλου** και **Κωνσταντίνο Πλαστήρα** για την πολύτιμη βοήθειά τους στην Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου.

Στους: **Άγγελο Νικολόπουλο**, **Ευφροσύνη Κολοβού**, **Επιστήμη Δάβουλου**, **Νίκο Κατσαρό**, **Γεωργία Κατσαρού**, **Μαρία Ζολώτα** και την **Ιωάννα Σταμούτσου** για την πολύτιμη βοήθειά τους, καθ’ όλη την διάρκεια των γυρισμάτων.

Στις: **Μαρία Σιαπέρα**, **Ιωάννα Σταμούτσου**, **Γεωργία Μέρη**, **Αγγελική Τριβήλου**, **Σωτηρία Αυζιώτη**, **Βασιλική Μαρτέκα** και **Μαρία Ράππη** για τα παραδοσιακά εδέσματα και στους **Βασίλειο Ζαχαρή** και **Βασίλειο Σιαπέρα**, για την διάθεση παραδοσιακών τοπικών προϊόντων.

Στους ιδιοκτήτες των καταστημάτων: **Αρετή Μαντούρλια**, **Κωνσταντία Μαυραγάνη** και **Κωνσταντίνο Τριβήλο**, για την βοήθεια που παρείχαν, καθ’ όλη την διάρκεια των γυρισμάτων.

Τέλος, να ευχαριστήσουμε, όλους τους συγχωριανούς μας, που βοήθησαν με όλες τους τις δυνάμεις κι αγκάλιασαν απ’ την πρώτη κιόλας στιγμή, αυτή την τόσο σημαντική προσπάθεια, για την προβολή κι ανάδειξη του χωριού μας παγκοσμίως, που είναι σίγουρο ότι, θ’ αποτελέσει διαχρονικά, πολύτιμη παρακαταθήκη, για τις νεότερες γενιές.

Βρισκόμαστε στις επάλξεις ώστε, να συνεχίσουμε να προβάλλουμε και να ενισχύουμε στον πολιτιστικό τομέα, το υπέροχο χωριό μας.

Δανειστική Βιβλιοθήκη στο χωριό μας

Μετά από πολλά χρόνια η επιθυμία μας να φτιάξουμε βιβλιοθήκη στο χωριό μας έγινε πραγματικότητα! Με την οικονομική ενίσχυση του συγχωριανού μας **Νίκου Ζαρόνικου** που για άλλη μια φορά στήριξε οικονομικά το εγχείρημα, στο κοινοτικό γραφείο φτιάχτηκε βιβλιοθήκη που θα λειτουργήσει σαν δανειστική για όποιον το επιθυμεί. Επίσης να ευχαριστήσω για την κατασκευή τον **Ιωάννη Χριστοδούλου** και τον **Δημήτριο Κατσαρό** για την μεταφορά ξυλείας. Με ιδιαίτερη προθυμία η **Βαλεντίνη Ρωμανού** θα ασχοληθεί με την ταξινόμηση και καταγραφή των βιβλίων και θα τη λειτουργήσει την περίοδο που θα βρίσκεται στο χωριό. Όποιος θέλει να δωρίσει βιβλία να επικοινωνήσει στα τηλέφωνα **6984979516** και **6976206407**.

Ο Πρόεδρος της **Τ.Κ. Αρτοτίνας**
Βασίλειος Κάππας

Ενέργειες διαμαρτυρίας που παρουσιάζουν τη Μουσουνίτσα ως γενέτειρα του Αθανασίου Διάκου στο επετειακό ημερολόγιο του Δήμου Δελφών

Ο Σύλλογός μας, μαζί με τη **Δωρική Αδελφότητα** έδρασαν άμεσα και αποφασιστικά σχετικά με το επετειακό ημερολόγιο του Δήμου Δελφών για τα 200 χρόνια από την Επανάσταση, όπου παρουσιάζεται ως γενέτειρα του ήρωα **Αθανασίου Διάκου** το χωριό Αθανάσιος Διάκος (πρώην Άνω Μουσουνίτσα). Το εν λόγω ημερολόγιο συγχρηματοδοτήθηκε από την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας μέσω του ΟΠΑΣΤΕ (Οργανισμός Πολιτιστικής Ανάπτυξης Στερεάς Ελλάδας).

Σε πρώτη φάση έκαναν γνωστό το ζήτημα σε όλα τα ειδησεογραφικά μέσα της περιοχής και ζήτησαν από τους αρμόδιους άμεση απόσυρση του συγκεκριμένου ημερολογίου. Άμεση και ηχηρή τοποθέτηση υπήρξε από την **Ένωση Δωριέων Επιστημόνων** όπου υποστήριξε και ενδυνάμωσε την **Αρτοτίνα ως γενέτειρα του ήρωα Αθανασίου Διάκου**.

Επίσης σας παραθέτουμε τις επιστολές των παραπάνω Συλλόγων και φορέων αλλά και του **Προέδρου της Τοπικής Κοινότητας Αρτοτίνας Κάππα Βασιλείου, του Αντιδημάρχου του Δήμου Δωρίδας κ. Παλασκώνη Κωνσταντίνου, του επικεφαλής της παράταξης "Όραμα για τη Δωρίδα" κ. Ασημάκη Θάνου και του επικεφαλής της παράταξης «ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΩΡΙΔΑ» κ. Φλώρου Αναστάσιου**, όπου συντάσσονται με την παραπάνω άποψη.

Αθανάσιος Διάκος

Έργο Διονυσίου Τσάκου.
Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, Αθήνα.

Ο Θανάσης Μασσαβέτας γεννήθηκε το 1788 στην Άνω Μουσουνίτσα της Παρνασσίδας (σήμερα Αθανάσιος Διάκος). Ήταν πολύ όμορφος με παραδειγματική μετριοφροσύνη και κοσμιότητα. Δώδεκα χρονών πήγε καλογεροπαίδι στο μοναστήρι του Τιμίου Προδρόμου της Αρτοτίνας και αργότερα χειροτονήθηκε διάκονος. Το 1814 έγινε πρωτοπαλικάρο του Οδυσσέα Ανδρούτσου. Το 1818 μύηθηκε στη Φιλική Εταιρεία και μετά την αποχώρηση του Οδυσσέα ανέλαβε το αρματολίκι της Λιβαδειάς, άρα και την πολεμική αρχηγία ολόκληρης της ανατολικής Ελλάδας.

Στις 23 Απριλίου του 1821 κλήθηκε να αντιμετωπίσει στην γέφυρα της Αλαμάνας τον Κιοσέ πασά με τον Ομέρ Βρυώνη, που βάδιζαν προς τον εξεγερμένο Μοριά. Όταν περικυκλώθηκε από τον πολυάριθμο τουρκικό στρατό και οι συναγωνιστές του είδαν τη μάχη να χάνεται, του ζήτησαν να υποχωρήσει αλλά ο Διάκος αποφάσισε να μείνει και να αμυνθεί μέχρις εσχάτων. Χρησιμοποιήσε το πτώμα του αδελφού του, Κωνσταντίνου, για πρόχουμα και όταν τα καριοφίλια αχρηστεύτηκαν, αγωνίστηκε με το γιγατάκι του μέχρι που αυτό έσπασε. Συνελήφθη και μεταφέρθηκε στο Ζητούνι (Λαμία) όπου θανατώθηκε με ανασκολοπισμό.

Ο ηρωικός και μαρτυρικός θάνατος του Διάκου τον ανέδειξε σε ύψιστο σύμβολο ανδρείας και παράδειγμα αυτοθυσίας για την πατρίδα. Εξάλλου η αποστολή των αγωνιστών εκτελέστηκε. Οι τουρκικές δυνάμεις όχι μόνο δεν προέλασαν αλλά αναγκάστηκαν να συμπτυχθούν στο Ζητούνι, όπου παρέμειναν πολλές μέρες για να ανασυγκροτηθούν.

Έλαχε η μοίρα σε μας, να είμαστε «οι καπεταναίοι» σ' αυτόν τον τόπο που γέννησε τόσους πολλούς και σημαντικούς οπλαρχηγούς. Σ' αυτόν τον τόπο που αποτέλεσε τον «καματοβραυστή» του Τουρκικού ζυγού, γιατί η Στερεά Ελλάδα και ιδιαίτερα η Φωκίδα μας ήταν ο τόπος που αναχαιτίστηκαν οι αλλόθρησκοι, εκεί όπου δόθηκαν οι πρώτες μάχες για την λευτεριά, και είχαμε ιερό καθήκον να δώσουμε σ' αυτούς τους ήρωες «σάρκα και οστά». Δε θα μπορούσαμε για τα 200 χρόνια της Εθνεγερσίας να μην φτιάξουμε -ως ελάχιστο φόρο τιμής στους γενναίους αυτούς ήρωες- μια έκδοση, όχι μόνο για να τους τιμήσουμε, αλλά και για να είναι εύχρηστη να μπει σε κάθε σπίτι.

Αυτοί οι απλοί άνθρωποι έγιναν οι θρόνοι του 1821 που έδωσαν τη ζωή τους και το βίος τους, πέρασαν μαρτύρια, μη αναζητώντας «τιμές και γρόσια» παρά μόνο ελευθερία. Ελευθερία όχι για τους ίδιους, γιατί το πλέον σίγουρο ήταν ότι θα πέθαιναν, αλλά ελευθερία για τα παιδιά τους.

Εμείς, λοιπόν, σήμερα, ως παιδιά τους που είμαστε, προχωρήσαμε στην παρούσα έκδοση. Μια έκδοση που έγινε σε συνεργασία με τον Δήμο Δελφών και με την αποκλειστική χρηματοδότηση της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας δια της Περιφερειακής Ενότητας Φωκίδας, έχοντας στο νου και στην καρδιά μας τη θυσία τους και αναλογιζόμενοι πόσο δύσκολα ζούσαν, πόσο δύσκολα πολεμούσαν, πόσο δύσκολα επιβίωναν, για να έχουμε εμείς σήμερα το πολύτιμο αγαθό της ελευθερίας ζωής.

Γεώργιος Ζαχ, Δελμούζος
Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Φωκίδας

200 χρόνια συμπληρώνονται, αφέτω οι πρόγονοί μας με το σύνθημα «Ελευθερία ή Θάνατος», επαναστάτησαν κατά των Τούρκων το 1821.

Είναι ιστορικά αδιαμφισβήτητο, το ότι η Παρνασσίδα, ο σημερινός Δήμος Δελφών, πρωτοστάτησε στον ξεσηκωμό. Η Ρούμελη, ανάμεσα σε μεγάλες συγκεντρώσεις τουρκικών στρατιωτικών δυνάμεων (Γιάννενα, Λάρισα, Βόλος και Εύβοια), έφερε συνεχώς το βάρος να ανακόψει τα τουρκικά περάσματα και κράτησε άσβεστη τη φλόγα της Επανάστασης.

Στο μοναστήρι του προφήτη Ηλία Παρνασσίδας, ο Σαλίων Ησαΐας, ο Πανουργιάς και πολλοί γενναίοι, ύψωσαν τη σημαία της Επανάστασης, στις 24 Μαρτίου 1821, **πρώτοι σε όλη τη Ρούμελη**. Τα Σάλωνα, το Χάνι της Γραβιάς, η Αμπλιανή, η Ντρέμισσα, το Γαλαξείδι, η Αγκάλη, κάθε μέρος του Δήμου μας, σημάδεψε την πορεία του Αγώνα.

Ο Δήμος Δελφών, θέλοντας να αναδείξει την ιστορία μας, εξέδωσε το παρόν ημερολόγιο, για τον εορτασμό των 200 ετών από την κήρυξη της Επανάστασης του 1821, με αναφορές σε πρόσωπα και γεγονότα του ξεσηκωμού στην περιοχή μας.

Στόχος μας είναι, μέσα από τις σελίδες αυτού του ημερολογίου, να θυμηθούν οι παλαιότεροι και να γνωρίσουν οι νέοι, τους ήρωες και τα γεγονότα που έλαβαν χώρα στην περιοχή μας, να αισθανθούμε περήφανοι για τη διαδρομή τους, να ατενίσουμε ενωμένοι το μέλλον μας, συνειδητοποιώντας ότι εξαρτάται από εμάς!

«Το μεγαλείο του πολιτισμού ενός Έθνους είναι πάντα ανάλογο με την καθαρότητα και το βάθος της μνήμης του», (Πάνος Καριώποπουλος, «Ο τόπος του Αγώνα και η χειρόγραφη εφημερίδα του Γαλαξιδίου», Γαλαξίδι, 1989, σ. 3)

Παναγιώτης Αγ. Ταγκαλής
Δήμαρχος Δελφών

Απόσυρση επετειακού ημερολογίου 2021 του Δήμου Δελφών

Προς: κ. Γιώργο Δελμούζο, Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Φωκίδας

Κοιν.: κ. Φάνη Σπανό, Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας και Συμβούλους Π.Ε. Φωκίδας
κ. Γεώργιο Καπεντζώνη, Δήμαρχο Δωρίδας,
Δωρική Αδελφότητα

Σχετικά με το ημερολόγιο που χρηματοδοτήθηκε από τον Αντιπεριφερειάρχη κύριο Δελμούζο Γεώργιο έχουμε να σημειώσουμε τα εξής:

➤ Η Αρτοτίνα ποτέ δεν χρησιμοποίησε τους Ήρωες της Επανάστασης που γεννήθηκαν, ανδρώθηκαν και ξεκίνησαν από εκεί τον αγώνα για λόγους φθηνού marketing παρότι έχει να επιδείξει τον Αθανάσιο Διάκο, τον Σκαλτσόδημο, τον Ανδρίτσο Σαφάκα, τον Αντώνη Κοντοσόπουλο, τον Ιωάννη Ρούκη, τον Λουκά Καλιακούδα.

➤ Φέρει τον τίτλο «Καπετανοχώρι» της Δωρίδας και τον υπερασπίζεται με εντιμότητα και ήθος διαχρονικά.

➤ Θεωρεί ότι οι ήρωες της Επανάστασης έχουν μια πατρίδα, την Ελλάδα, καρδιά Ελληνική και αποτελούν παράδειγμα για όλους τους Έλληνες.

Ο εορτασμός των 200 ετών από την Επανάσταση πρέπει και είναι υποχρέωση κυρίως των αιρετών να ενώσουν και όχι να διχάσουν.

Ευχαριστούμε θερμά τη Δωρική Αδελφότητα για την ευαισθησία της σε θέματα ιστορίας και για τα γρήγορα αντανάκλαστα της και συντασσόμαστε με την άποψη να αποσυρθεί άμεσα το ημερολόγιο του Δήμου Δελφών.

**Με τιμή,
Το Δ.Σ. του Πολιτιστικού
Συλλόγου Αρτοτινών
«Ο Αθανάσιος Διάκος»**

Ιστορικές ανακρίβειες των συντακτών του επετειακού ημερολογίου 2021 του Δήμου Δελφών

Ήμουν νιος και γέραςα. Προς τι τόσο επιμονή αναρωτιέμαι; Ακόμη και σήμερα, όπου κάποιοι με στοιχειώδη ενσυναίσθηση δυσκολεύεται να δεχθεί ότι σε μια τόσο ιστορική στιγμή για το έθνος μας, την συμπλήρωση 200 ετών από την απελευθέρωση της πατρίδας από τον οθωμανικό ζυγό, κάποιοι ακόμα διχάζουν αντί να ενώνουν.

Ίσως τα αμέτρητα καταγεγραμμένα σε πλήθος ιστορικών βιβλίων και εγγράφων ντοκουμέντα, να μην χωνεύονται εύκολα. Όπως επίσης η μαρμαρίνη επιγραφή **“Ενταύθα εμόνασε το τέκνον της Αρτοτίνης ο Αθανάσιος Διάκος”**, στο κελί της Ιερής Μονής Τιμίου Προδρόμου Αρτοτίνας που μόνασε ο Αθανάσιος Πανουργιάς – Ψυχογιός (κατά κόσμον Διάκος), από την προ 100ετίας αντίστοιχη με την σημερινή επιτροπή που απάρτιζαν πνευματικοί και λόγιοι της εποχής και θέτει την αδιαμφισβήτητη διάσταση της ιστορίας, να είναι εξίσου δύσκολη στην πέψη. Κατανοητό.

Παρόλα τα ακράδαντα ιστορικά ντοκουμέντα για το ιδιαίτερο θέμα, η προσωπική μου άποψη που γνωρίζω ότι βρίσκει σύμφωνους την πλειοψηφία του Δωρικού λαού, είναι ότι οι Εθνικοί ήρωες δεν ανήκουν σε κανένα τόπο παρά μόνο στο Έθνος. Οτιδήποτε διαφορετικό δεν χρήζει καν σχολιασμού.

**Κωνσταντίνος Παλασκώνης
Αντιδήμαρχος Δήμου Δωρίδας**

Ανακοίνωση της Ένωσης Δωριέων Επιστημόνων

ΠΡΟΣ Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας κ. Φάνη Σπανό
Δήμαρχο Δωρίδος κ. Γιώργο Καπεντζώνη

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Φωκίδας κ. Γιώργο Δελμούζο
Πρόεδρο Δημοτικού Συμβουλίου Δωρίδος κ. Παναγιώτα Σπυροπούλου
Επικεφαλής Δημοτικών Παρατάξεων Δήμου Δωρίδος
Δημοτικούς Συμβούλους Δήμου Δωρίδος
Σύλλογο Αρτοτινών Δωρίδος «Αθανάσιος Διάκος»

ΘΕΜΑ: «Ιστορική πραγματικότητα και ανιστόρητες αναφορές για τον Ήρωα της Επανάστασης του 1821 Αθανάσιο Διάκο»

Αξιότιμες Κυρίες, Αξιότιμοι Κύριοι,
Η Ένωση Δωριέων Επιστημόνων (Ε.Δ.ΕΠ.) στο πλαίσιο του εορτασμού των 200 χρόνων από την έναρξη της Επανάστασης του 1821, έχει εκπονήσει και καταθέσει στα αρμόδια θεσμικά όργανα του Δήμου Δωρίδος ειδικό πρόγραμμα δράσεων και ερευνών με θέμα: «Η συμβολή των Δωριέων στην Επανάσταση του 1821».

Ο εορτασμός αυτός πρέπει να αποτελέσει την ευκαιρία για επιστημονική προσέγγιση της ιστορικής πραγματικότητας, εθνική αυτογνωσία, ουσιαστική έρευνα, σκάλισμα αρχείων, ανάδειξη γεγονότων και προσώπων -γνωστών ή άγνωστων μέχρι σήμερα- που, με τις πράξεις τους, έδωσαν νόημα στον αγώνα για την Ελευθερία.

Βασικός πυλώνας του εορτασμού είναι ο σεβασμός στην ιστορική πραγματικότητα, χωρίς σκόπιμες στρεβλώσεις και επάρσεις τοπικιστικού χαρακτήρα.

Δυστυχώς, κάποιοι δεν σεβάστηκαν αυτή τη βασική αρχή, με αποτέλεσμα να είναι επιβεβλημένη η παρέμβασή μας προς αποκατάσταση της πραγματικότητας.

Η επιλογή να αγνοήσουμε αυτές τις σκόπιμες, ή έστω κατ' ελάχιστο λόγω ανεπαρκούς γνώσης στρεβλώσεις, ως μη σοβαρές, θα έδινε την εντύπωση, ότι τις αποδεχόμαστε και θα δημιουργούσε την εδραία πεποίθηση στους πολίτες ότι είναι όντως πραγματικές.

Συγκεκριμένα, αναφερόμαστε στην έκδοση «*Ημερολογίου 2021*» του Δήμου Δελφών, που χρηματοδότησε εξ ολοκλήρου η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας δια της Περιφερειακής Ενότητας Φωκίδας, όπου γίνονται ανιστόρητες αναφορές σχετικά με τον ήρωα Αθανάσιο Διάκο.

Η αναφορά της Άνω Μουσουνίτσας ως τόπου γέννησης του Διάκου, αντί της Αρτοτίνας που είναι η πραγματική γενέτειρά του, καθώς και το φερόμενο ως επίθετό του, φέρνει πάλι στην επιφάνεια ξεπερασμένες και αντιεπιστημονικές απόψεις, που έχουν ως στόχο τη διαστρέβλωση της ιστορικής αλήθειας.

Η παρουσίαση των επιχειρημάτων που τεκμηριώνουν την ιστορική αλήθεια θα απαιτούσε δεκάδες σελίδες και είμαστε έτοιμοι να το πράξουμε, αν αυτό καταστεί αναγκαίο.

Οι κειμενογράφοι και οι θεσμικοί παράγοντες του Δήμου Δελφών που προλογίζουν, θα έπρεπε να έχουν επαρκή γνώση της ιστορικής πραγματικότητας, άλλως να μην παίρνουν θέση σε ένα τέτοιο σοβαρό θέμα, που έχει δημιουργήσει παλαιόθεν τη γνωστή ένταση ανάμεσα στις δύο κοινότητες των Δήμων της Φωκίδας.

Ο θεσμικός παράγοντας της Περιφέρειας όμως που χρηματοδότησε εξ ολοκλήρου, όπως αναφέρει ο ίδιος στον πρόλογο, την έκδοση ημερολογίου έχει υποχρέωση να έχει ενωτικό λόγο και πρακτική και να στέκεται πάνω και πέρα από τοπικιστικές λογικές και μεθοδεύσεις.

Το αξίωμα που διακονεί κανείς επιβάλλει να εκπέμπει στους Έλληνες και τις Ελληνίδες τον υψηλό ενωτικό συμβολισμό της Εθνικής Παλιγγενεσίας αντί της τοπικιστικής έπαρσης. Δικαίωμα στην έπαρση έχει μόνο η σημαία του έθνους. Αποτελεί επομένως ατυχή επίκληση να χρήζει κανείς εαυτόν και αλλήλους προλογίζοντας, «καπεταναίους» του τόπου, όπως αναφέρεται στο προλογικό του σημείωμα.

Ο Αθανάσιος Διάκος, γέννημα της Αρτοτίνας Δωρίδος, ως άλλος Λεωνίδας στάθηκε ηρωικά στην Αλαμάνα και με τον μαρτυρικό του θάνατο, κατέστη εθνικό σύμβολο της παλιγγενεσίας του Έθνους των Ελλήνων. Η θυσία του Αθανασίου Διάκου το '21 επικύρωσε το «ελευθερία ή θάνατος» και εξύψωσε το φρόνημα των υπόδουλων Ελλήνων. Ήταν και παραμένει ένα διαχρονικό Εθνικό σύμβολο για το πώς οι σκλάβοι γίνονται ελεύθεροι, και πως η θυσία θέτει τα όρια στην προάσπιση των κυριαρχικών δικαιωμάτων.

Η υποχρέωση και η ευθύνη μας απέναντι στην ιστορία να θέτουμε ακέραια την εικόνα των γεγονότων και τον υψηλό τους συμβολισμό με τις θυσίες των προγόνων μας, είναι μέγιστη και αδιαπραγμάτευτη. Οφείλουμε δε, να είμαστε πολέμιοι της ιστορικής ανακρίβειας και μετά πάσης προσοχής να χειριζόμαστε εθνικά θέματα σε τοπικό επίπεδο.

Ο Πρόεδρος

Δημήτριος Παναγιωτόπουλος

Καθηγητής Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Επιστολή διαμαρτυρίας για ημερολόγιο 2021 χρηματοδοτούμενο από Π.Ε. Φωκίδας αναφερόμενο στη Μουσουνίτσα ως γενέτειρα του Αθανασίου Διάκου

Προς: κ. Γιώργο Δελμούζο, Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Φωκίδας
Κοιν.: κ. Φάνη Σπανό, Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας και Συμβούλους Π.Ε. Φωκίδας
κ. Γεώργιο Καπεντζώνη, Δήμαρχο Δωρίδας, Σύλλογο Αρτοτινών Δωρίδος «Αθανάσιος Διάκος»

Αξιότιμη κύριε Αντιπεριφερειάρχη,

Μετά λύπης και έκπληξης διαπιστώσαμε ότι στο επετειακό ημερολόγιο του Δήμου Δελφών για τα 200 χρόνια από την επανάσταση, αναφέρεται η Μουσουνίτσα (σημερινό όνομα: Αθανάσιος Διάκος) ως γενέτειρα του ήρωα Αθανασίου Διάκου και όχι η Αρτοτίνα Δωρίδος.

Όπως γνωρίζετε η Δωρική Αδελφότητα φέρει ως έμβλημα τις προτομές δύο γνήσιων τέκνων της Δωρίδας, του Αθανασίου Διάκου και του Ιωάννη Μακρυγιάννη. Επίσης έχει στη διάθεσή της το σχετικό αποδεικτικό υλικό που τεκμηριώνει, κατά την άποψή της, την ιστορική αλήθεια, ότι η Αρτοτίνα είναι η γενέτειρα του Αθανασίου Διάκου.

Ο τρόπος με τον οποίο μεθοδεύτηκε, ευτυχώς ανεπιτυχώς για αυτούς που προσπάθησαν να χειραγωγήσουν στο παρελθόν την Ακαδημία Αθηνών και να πλαστογραφήσουν την ιστορία συμπαρασύροντας μέρος της κοινής γνώμης, περιγράφεται εδώ: <http://orinidori-da.blogspot.com/2018/07/Athanasios-Diakos-Mythos-kai-pragmatikoti-ta.html>

Όμως, σήμερα είμαστε στο 2020 και πρέπει οι ενέργειες όλων να είναι ενωτικές και όχι διχαστικές. Συνεπώς, ενόψει των επετειακών εορτασμών για τα 200 έτη από την επανάσταση του 1821, στόχος όλων πρέπει να είναι να εορταστεί το ιστορικό γεγονός σε πνεύμα ομόνοιας και εθνικής ενότητας.

Με δεδομένο ότι ακόμα και οι ιστορικοί δεν έχουν αποφανθεί ομόφωνα για την γενέτειρα του Αθανασίου Διάκου, δεν αναμέναμε ο Αντιπεριφερειάρχης Φωκίδας, έμπειρος πολιτικός και κατ' επάγγελμα δικηγόρος, να υιοθετεί εμμέσως πλην σαφώς δημοσίως την μία από τις δύο ιστορικές εκδοχές, όπου αναφέρεται ως γενέτειρα του Αθανασίου Διάκου, η αμφισβητούμενη Μουσουνίτσα.

Δεν είναι μόνο το γεγονός ότι χρηματοδοτήθηκε το εν λόγω ημερολόγιο μέσω του ΟΠΑΣΤΕ -άρα με χρήματα **και** των Δωριέων-, αλλά και το γεγονός ότι το προλογίζετε ο ίδιος.

Το Διοικητικό μας Συμβούλιο το εκλαμβάνει ως θεσμικό και ιστορικό απόπειρα και ως προσβλητική ενέργεια για την Δωρίδα.

Για τους ανωτέρω λόγους ζητάμε, έστω και σήμερα, την εύλογη τήρηση ίσων τουλάχιστον αποστάσεων, μέσω μίας δημόσιας τοποθέτησης, και ακόμα καλύτερα, τη διόρθωση ή την απόσυρση του εν λόγω ημερολογίου.

Με εκτίμηση

Ιωάννης Μπαλατσούρας

Πρόεδρος Δωρικής Αδελφότητας

ΥΓ1. Επειδή πολλά έχουν ειπωθεί και θα ειπωθούν αναφορικά με το επίμαχο θέμα της Ακαδημίας Αθηνών, σημειώνεται ότι το 1949 ο ιστορικός ερευνητής Τάκης Λάμπας έγραψε τη βιογραφία του Αθανασίου Διάκου και κατέληξε ότι ".....γεννήθηκε όμως όπως και τα άλλα αδέρφια του στην Αρτοτίνα". Για τη συγκεκριμένη βιογραφία, η Ολομέλεια της Ακαδημίας Αθηνών, του απένειμε το «Βραβείο Αδελφών Παπαστράτου» «δια την καλύτερη βιογραφία περί Αθανασίου Διάκου».

ΥΓ2. Υπενθυμίζεται ότι, το 1921, κατά τον **εορτασμό των 100 χρόνων** από την επανάσταση, η Δωρική Αδελφότητα χρηματοδότησε και μετέφερε με τεράστιες δυσκολίες τον ανδριάντα του Αθανασίου Διάκου που κοσμεί στην πλατεία της Αρτοτίνας, το «καπετανοχώρι» όχι μόνο της Φωκίδας αλλά και όλης της Ελλάδας. Τότε, έξω από το κελί του Διάκου, η **Κεντρική Επιτροπή Εκατονταετηρίδος** αποτελούμενη από πρώην πρωθυπουργό, πρώην Προέδρους Δημοκρατίας, τον τότε Πρόεδρο της Βουλής, τον τότε Αρχιεπίσκοπο, Πρυτάνεις, Ακαδημαϊκούς κ.ά. τοποθέτησε την **μαρμάρινη πλάκα** που κοσμεί το κελί του Αθανασίου Διάκου η οποία αναφέρει τον ήρωα της επανάστασης ως **«το τέκνον της Αρτοτίνας»** και ουδέν πρόβλημα ή ένσταση ανέκυψε από κανέναν...

Με ομοψυχία, σύνεση και ενότητα, να προχωρήσουμε όλοι μαζί αυτή τη δύσκολη περίοδο. Να προσέλθουν όλοι οι αρμόδιοι φορείς σε διάλογο για να σταματήσει επιτέλους η στείρα αντιπαράθεση γύρω από τον ήρωα και εθνομάρτυρα, τον Αθανάσιο Διάκο

Είναι γνωστό ότι η ανθρωπότητα βιώνει μια από τις δυσκολότερες περιόδους της ιστορίας της με μία πανδημία, τον COVID-19, να δημιουργεί τεράστια προβλήματα και μεγάλη αγωνία για την υγεία του πληθυσμού καθώς και μεγάλη θλίψη για τις εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπινες απώλειες. Η χώρα μας, ειδικά τώρα με το δεύτερο κύμα της πανδημίας, δέχεται μεγάλο πλήγμα το οποίο προ-σπαθεί να αντιμετωπίσει με τη σύνεση, συμμετοχή και υπομονή όλων μας.

Στη δύσκολη αυτή συγκυρία και με την ευκαιρία του εορτασμού των 200 χρόνων από την Επανάσταση του '21 πρέπει να μας διακρίνει όλους μας πνεύμα ενότητας, ομοψυχίας και αποφασιστικότητας.

Πρόσφατα, στην τοπική μας κοινότητα, το Δήμο μας, με αφορμή την έκδοση του επετειακού ημερολογίου 2021 του Δήμου Δελφών τέθηκε το ζήτημα σχετικά με τη γενέτειρα του Αθανασίου Διάκου, του ήρωα και εθνομάρτυρα της Επανάστασης του '21. Πλείστοι ιστορικοί με συγγράμματα και αναφορές (όπως, ενδεικτικά, η πρώτη βιογραφία από τον στρατηγό Π. Ρόδιο, 1835, το τρίτομο έργο του Ι. Ραγκαβή, «τα Ελληνικά», 1853, το πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης από το Δήμο Κροκυλείου στον οποίο υπαγόταν η Αρτοτίνα από το 1865, τα «ιστορικά επανορθώματα» του ιστορικού Γ. Κρέμου, 1883, η αναφορά του Ανδρέα Καρκαβίτσα - ιστορικές σημειώσεις περί Αθανασίου Διάκου, 1888, ο εορτασμός της εκατονταετηρίδας της εθνικής παλιγγενεσίας, ο οποίος έγινε το 1930) προσδιορίζουν ως γενέτειρα την Αρτοτίνα, το κα-

πετανοχώρι της Δωρίδας και όλης της Φωκίδας.

Επειδή ο εορτασμός των 200 χρόνων από το '21 πρέπει να γίνει με εθνική ομοψυχία, ενότητα, αλληλοσύνη και συνεργασία, θα πρέπει οι εκδότες αυτού του ημερολογίου να προβούν στις δέουσες ενέργειες και να αποκαταστήσουν το ενωτικό πνεύμα που επιτάσσουν τέτοιες εκδηλώσεις και η δύσκολη συγκυρία που βιώνουμε. Ο Αθανάσιος Διάκος, ο Οδυσσεύς Ανδρούτσος, ο επίσκοπος Σαλώνων Ησαΐας, ο στρατηγός Μακρυγιάννης, ο Σκαλτσοδήμος και οι αναρίθμητοι από τη Φωκίδα αγωνιστές και ήρωες της Επανάστασης του '21 θυσιάστηκαν για να είμαστε εμείς ελεύθεροι και απαιτούν από όλους μας σύνεση και πίστη στα ιδανικά της φυλής μας που χρονολογούνται εδώ και χιλιάδες χρόνια.

Καλούμε τις δυο τοπικές κοινότητες, τους εκπροσώπους των συλλόγων τους, όλους τους τοπικούς φορείς να προσέλθουν σε διάλογο για να σταματήσει επιτέλους η στείρα αντιπαράθεση γύρω από τον ήρωα και εθνομάρτυρα, τον Αθανάσιο Διάκο. Όλοι οι ήρωες της επανάστασης έχουν μια πατρίδα, την Ελλάδα, καρδιά ελληνική και αποτελούν παράδειγμα για όλους τους Έλληνες. Θεωρούμε ότι αν υπάρχει θέληση και καλή διάθεση μπορούμε να βρούμε λύση για όλα τα θέματα, γιατί σε όλες τις περιπτώσεις αυτά που μας ενώνουν είναι σαφώς περισσότερα από αυτά που θεωρούμε ότι μας χωρίζουν.

Ας προχωρήσουμε όλοι μαζί για την αντιμετώπιση όλων των δυσκολιών της παρούσας συγκυρίας και ενωμένοι στο πνεύμα των ηρώων αγωνιστών

του '21 ας γιορτάσουμε τα 200 χρόνια από την Επανάσταση.

*Ο επικεφαλής της Παράταξης
"Νέα εποχή για τη Δωρίδα"
Αναστάσιος Φλώρος*

"Η γενέτειρα του Διάκου είναι αδιαπραγμάτευτη"

"Τις τελευταίες μέρες βλέπουμε αντιπαραθέσεις από συλλόγους και φορείς με αφορμή το ημερολόγιο του Δήμου Δελφών για τα 200 χρόνια από την επανάσταση του '21 ως προς τη γενέτειρα του Αθανασίου Διάκου", αναφέρει σε τοποθέτησή της η δημοτική παράταξη **"Όραμα για τη Δωρίδα"**.

"Οι αιρετοί πρέπει να σταθούμε αντάξιοι του ιστορικού παρελθόντος του τόπου μας και να ενώνουμε τους πολίτες για τον εορτασμό των 200 χρόνων. Η γενέτειρα του Διάκου είναι αδιαπραγμάτευτη για τους Δωριείς και ο Δήμαρχος Δωρίδος πρέπει επιτέλους να υπερασπιστεί τα δίκαια και συμφέροντα του δήμου του", προσθέτει η παράταξη του Θάνου Ασημάκη, η οποία καταλήγει ως εξής: "Δεν θα επιτρέψουμε ο εορτασμός των 200 χρόνων να γίνει αφορμή για διασυρμό των ηρώων της επανάστασης σε ένα τόσο ένδοξο τόπο".

*Ο επικεφαλής της Παράταξης
"Όραμα για τη Δωρίδα"
Θάνος Ασημάκης*

Ανταπάντηση της Δωρικής Αδελφότητας στην ανάρτηση στη FokidaNews του Προέδρου της Τ.Κ. Αθανασίου Διάκου

Σε απάντηση ανάρτησης στη FokidaNews του Προέδρου της **Τ.Κ. Αθανασίου Διάκου** η ΔΩΡΙΚΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ επιθυμεί να ενημερώσει το αναγνωστικό κοινό της FokidaNews για το βιβλίο «Αθανάσιος Διάκος, Αρτοτίνα 1781 – Λειβαδιά – Αλαμάνια 1821» (έκδ. 2018 του κ. Αθανασίου Γ. Βήλου).

Το περιεχόμενο του βιβλίου, με μεθοδικό και τεκμηριωμένο τρόπο, ασχολείται με πτυχές της ιδιωτικής ζωής του Ήρωα ως φυσικού προσώπου όπως είναι η γενέτειρα, το επώνυμο και η ηλικία του. Επιπλέον, γίνεται σχολιασμός θέσεων που κατά καιρούς έχουν εκφραστεί από εκπροσώπους της πλευράς της Άνω Μουσουνίτσας, ιδίως δε από τον Μουσουνιτώτη τέως Δήμαρχο Καλλιέων κ. Λεωνίδα Καραγιάννη.

Το βιβλίο αρχίζει με την σχηματική παρουσίαση των βασικών οικογενειακών δένδρων τόσο της πατρικής οικογένειας του Διάκου στην Αρτοτίνα όσο και της οικογένειας του αδελφού του Κωνσταντίνου στην Άνω Μουσουνίτσα. Το σχηματικό διάγραμμα που παρατίθεται στο βιβλίο αναμφισβήτητα βοηθάει τον αναγνώστη στην κατανόηση των κεφαλαίων που ακολουθούν.

Από το κεφάλαιο «Ιστορικά Έγγραφα» ξεχωρίζει το Πιστοποιητικό του Δημάρχου Κροκυλείου (1865) που αφορά στους ζώντες συγγενείς του Αθανασίου Διάκου. Το πιστοποιητικό αυτό εκδίδεται, κατά Νόμον, από τον τόπο γέννησης του φυσικού προσώπου και η Αρτοτίνα υπαγόταν τότε στον Δήμο Κροκυλείου. Είναι λοιπόν προφανές ότι εάν η Αρτοτίνα δεν ήταν γενέτειρα του Αθανασίου Διάκου, ο Δήμος Κροκυλείου δεν θα εξέδιδε το ως άνω πιστοποιητικό αφού θα ήταν αναρμόδιος. Δίκαια λοιπόν ο συγγραφέας χαρακτηρίζει ως «καταλυτικό» το περιεχόμενο του πιστοποιητικού όσον αφορά στη γενέτειρα του Ήρωα.

Ακολουθεί η παράθεση βασικών βιβλιογραφικών «Πηγών» που υποστηρίζουν την Αρτοτίνα ή την Άνω Μουσουνίτσα με τη ζυγαριά να κλίνει σαφώς

προς την Αρτοτίνα.

Εν συνέχεια, γίνεται αναφορά στην υιοθεσία του αδελφού του Διάκου, Κωνσταντίνου, από την άτεκνη αδελφή του πατέρα του Στάμω, σύζυγο του Γιάννη Μασσαβέτα, στην Άνω Μουσουνίτσα με καταγραφή επίσημων στοιχείων. Όπως προκύπτει από το βιβλίο, η υιοθεσία του Κωνσταντίνου υποστηρίζεται από επίσημα έγγραφα και έγκριτους συγγραφείς (Βαλαωρίτης, Κρέμος). Παρόλ' αυτά, όπως πολύ καλά γνωρίζουμε, η πλευρά της Άνω Μουσουνίτσας εξακολουθεί να αρνείται το γεγονός της υιοθεσίας του αδελφού του Ήρωα και της μετοίκησης του από την Αρτοτίνα στην Άνω Μουσουνίτσα, αφού η τυχόν αποδοχή αυτού του γεγονότος θα σημαίνει ταυτόχρονα αποδοχή από την πλευρά της Μουσουνίτσας ότι ο αδελφός του Διάκου γεννήθηκε στην Αρτοτίνα.

Στη συνέχεια, ο κ. Βήλος ασχολείται με το «Ονοματεπώνυμο του πατέρα του Διάκου». Είναι, εξ όσων γνωρίζουμε, η πρώτη φορά στη βιβλιογραφία που αυτό το θέμα αντιμετωπίζεται τόσο διεξοδικά. Είμαστε βέβαιοι ότι οι αναγνώστες θα βρουν αρκετά ενδιαφέρον το περιεχόμενο του σχετικού κεφαλαίου, το οποίο καταλήγει ότι το ονοματεπώνυμο του πατέρα του Ήρωα ήταν Γεώργιος Ψυχογιός.

Όσον αφορά στην «Ηλικία του Αθανασίου Διάκου», ο κ. Βήλος, συνδυάζοντας το περιεχόμενο διαφόρων πηγών, καταλήγει ότι ο Ήρωας γεννήθηκε περί το 1781. Όμως αυτή η χρονολογία είναι καταδικασμένη να παραμείνει στη θεωρία αφού, όπως παρατηρεί ο συγγραφέας, η διαδεδομένη χρονολογία 1788 είναι -για λόγους που εξηγούνται στο σχετικό κεφάλαιο- τόσο βαθιά ριζωμένη στη λαϊκή παράδοση και βιβλιογραφία ώστε κάθε προσπάθεια αλλαγής της να είναι εκ των προτέρων καταδικασμένη.

Ακολουθεί αναφορά στην επίσκεψη του ιστορικού Κρέμου στην Αρτοτίνα το 1876 με σκοπό την αναζήτηση αυθεντικών απογόνων του Αθανασίου Διάκου (ο απόγονος του Διάκου βρέθηκε στο πρόσωπο

του γιατρού Κώστα Κούστα, εγγονού της αδελφής του Ήρωα, Σοφίας). Ο ενσυνείδητος ιστορικός επιστήμων κατέγραψε το γενεαλογικό δένδρο του Διάκου με βάση πληροφορίες που συνέλεξε από συγγενείς και συμπολεμιστές του Ήρωα που ζούσαν εκείνη την εποχή δίνοντας ταυτόχρονα και την πρώτη κατηγορηματική πληροφορία όσον αφορά στη χρονολογία γέννησης του Ήρωα, δηλ. το 1781.

Ο εορτασμός της «Εκατονταετηρίδας της Εθνικής Παλιγγενεσίας (1830-1930)» στην Αρτοτίνα τον Αύγουστο του 1930 με κυβερνητική παρουσία σε ανώτατο δυνατό επίπεδο (Υφυπουργός Ν. Αβραάμ) αποτελεί ιδιαίτερο κεφάλαιο του βιβλίου. Κατά τον εν λόγω εορτασμό έγινε η αποκάλυψη της προτομής του Διάκου στην πλατεία της Αρτοτίνας καθώς και της μαρμαρίνης πλάκας στην πρόσοψη του κελιού του Διάκου στο Μοναστήρι του Τιμίου Προδρόμου με την επιγραφή: «Ενταύθα εμόνασε το τέκνον της Αρτοτίνης, ο Αθανάσιος Διάκος. Εγένετο 31 Αυγούστου 1930. Η Κεντρική Επιτροπή Εκατονταετηρίδος 1830-1930».

Στη συνέχεια, ο κ. Βήλος κάνει σύντομη αναφορά στην εργασία του φιλόλογου Κωνσταντίνου Παπαχρίστου με τίτλο «Που εγεννήθη ο Αθανάσιος Διάκος» που ανακοινώθηκε στην Ακαδημία Αθηνών το 1939. Όπως προκύπτει από το σχετικό κεφάλαιο, η εργασία Παπαχρίστου βρήκε ανακριβειών και παραλείψεων όπως π.χ. η απουσία οποιασδήποτε αναφοράς στο Πιστοποιητικό του Δημάρχου Κροκυλείου, η σχεδόν περιφρονητική αναφορά στον καταξιωμένο επιστήμονα ιστορικό Κρέμο, η αποφυγή αναφοράς στην συνάντησή του με τον γιατρό Κώστα Διάκο κατά την επίσκεψή του στην Αρτοτίνα (Μάιος 1939) κ.λπ.

Η εργασία Παπαχρίστου ουδέποτε συζητήθηκε, πολύ περισσότερο εγκρίθηκε από την Ακαδημία Αθηνών παρά τους, εν γνώσει της αναλήθειας,

Συνέχεια στη σελ. 7

Ανταπάντηση της Δωρικής Αδελφότητας στην ανάρτηση στη FokidaNews του Προέδρου της Τ.Κ. Αθανασίου Διάκου

Συνέχεια από τη σελ. 6

ισχυρισμούς της πλευράς της Άνω Μουσουνίτσας. Ο κ. Βήλος αφιερώνει ξεχωριστό κεφάλαιο στον ιστορικό Τάκη Λάππα. Η μελέτη του Τάκη Λάππα «ΘΑΝΑΣΗΣ ΔΙΑΚΟΣ, Αθήναι 1949» βραβεύτηκε το 1951 από την Ακαδημία Αθηνών με το βραβείο αδελφών Παπαστράτου. Στην μελέτη αυτή, ο Τάκης Λάππας αποφαινεται: «Κατά τη γνώμη μου η καταγωγή του είναι απ' τη Μουσουνίτσα, γεννήθηκε όμως στην Αρτοτίνα».

Στο τελευταίο κεφάλαιο του βιβλίου, γίνεται

αναφορά στην μετονομασία του χωριού Άνω Μουσουνίτσα σε Αθανάσιος Διάκος το 1958 καθώς και στην προσπάθεια της Άνω Μουσουνίτσας να εμπεδωθεί στην κοινή γνώμη ότι η γενέτειρα του Ήρωα ήταν δήθεν η Άνω Μουσουνίτσα (με μετονομασία Μουσουνιτσιώτη σε Διάκος και με διαδόσεις περί ύπαρξης δήθεν πατρικού σπιτιού του Διάκου στην Άνω Μουσουνίτσα).

Στο τέλος του βιβλίου, υπάρχει «Παράρτημα» με σύντομες απαντήσεις – σχόλια του κ. Βήλου σε θέματα που κατά καιρούς έχουν τεθεί από τον Τ. Δήμαρχο Καλλιέων.

Κλείνοντας, αντί epilόγου, Κάθε πλευρά υποστηρίζει τη θέση της και φέρει τα επιχειρήματά της, τεκμηριωμένα ή μη.

Πάνω από όλα, ο Αθανάσιος Διάκος ανήκει σε όλη την Ελλάδα!

Θα πρέπει να προχωρήσουμε στους εορτασμούς των 200 ετών από την επανάσταση σε πνεύμα ομόνοιας και εθνικής συνεννόησης και να αφήσουμε τους ιστορικούς να αποφανθούν οριστικά. Μέχρι τότε «ημερολόγια» και «δηλώσεις» δυναμιτίζουν το εορταστικό πνεύμα.

ΔΩΡΙΚΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ

Απαντητική επιστολή προς Τ.Κ. Άνω Μουσουνίτσας για επετειακό ημερολόγιο

Προς: Πρόεδρο Τ.Κ. Αθανασίου Διάκου
κ. **Κ. Μαστροκωστόπουλο**
Κοιν.: Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Φθιώτιδος
κ.κ. **Συμεών**
Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Φωκίδος
κ.κ. **Θεόκτιστο**
Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας
κ. **Φ. Σπανό**
Αντιπεριφερειάρχη Φωκίδας κ. **Γ. Δελμούζο**
Δήμαρχο Δελφών κ. **Π. Ταγκαλή**
Δήμαρχο Δωρίδας κ. **Γ. Καπεντζώνη**
Αντιδήμαρχο Δωρίδας κ. **Κ. Παλασκώνη**
Πρόεδρο ΕΔΕΠ κ. **Δ. Παναγιωτόπουλο**

Θέμα: **Απάντηση σε ανακοίνωση του Προέδρου Τ.Κ. Αθανασίου Διάκου σχετικά με την έκδοση του επετειακού ημερολογίου του Δήμου Δελφών**

Αθήνα, 2 Δεκεμβρίου 2020

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Αναφερόμενοι στην από 30.11.2020 ανακοίνωσή σας σε απάντηση της από 27.11.2020 επιστολής της Δωρικής Αδελφότητας αναφορικά με το περιεχόμενο του επετειακού ημερολογίου 2021 του Δήμου Δελφών, έχουμε να παραθέσουμε τα κάτωθι:

Α. Η προκήρυξη του Βραβείου Αδελφών Παπαστράτου από την Ακαδημία Αθηνών προέβλεπε, για το αδιάβλητο της διαγωνιστικής διαδικασίας, την υποβολή μελετών εντός σφραγισμένου φακέλου είναι αυτή η εργασία που δημοσιεύτηκε με τον τίτλο «Θανάσιος Διάκος» το 1949. Η εργασία Λάππα, όπως άλλωστε συνομολογείτε κι εσείς ο ίδιος στην από 30.11.2020 ανακοίνωσή σας, περιλαμβάνει την κατηγορηματική θέση ότι ο Διάκος (και όλα τα αδέλφια του) γεννήθηκε στην Αρτοτίνα.

Θα θέλαμε επίσης να συμπληρώσουμε ότι στην ίδια διαγωνιστική διαδικασία απονεμήθηκε έπαινος στην υπό στοιχεία «ουδέν αμάρτυρον αείδω» εργασία ανήκουσα στον Γυμνασιάρχη Νικόλαο Γκινδούπολο με αντίστοιχο περιεχόμενο όσον αφορά στη γενέτειρα του Διάκου επαναλαμβάνοντας άλλωστε άποψη που είχε διατυπώσει αρκετά χρόνια πιο πριν σε άρθρο του (Νέα Εστία, τόμος Ε', 1929) όπου χαρακτηρίζει το Διάκο «**δοξασμένο γέννημα και θρέμμα και καύχημα της Αρτοτίνης**».

Β. Εκτός του Λάππα, υπάρχει πλήθος επίσημων γραπτών πηγών, όλων του 19ου αιώνα, δηλαδή κοντά στα γεγονότα του 1821, που ρητά αναφέρουν την Αρτοτίνα ως γενέτειρα του Ήρωα. Σε αυτές τις επίσημες ιστορικές πηγές περιλαμβάνονται ενδεικτικά:

- η πρώτη βιογραφία του Διάκου από τον Στρατηγό Παναγιώτη Ρόδιο (1835),
- το τρίτομο έργο του Ιάκωβου Ραγκαβή «Τα Ελληνικά» (1853),

- η έγγραφη αναφορά του Ηπειρώτη δασκάλου Φ. Παπαδόπουλου προς το Υπουργείο Παιδείας (1858),
- το πιστοποιητικό οικογενειακής καταστάσεως που εκδόθηκε από τον Δήμο Κροκυλείου στον οποίο υπαγόταν η Αρτοτίνα (1865),
- το γενεαλογικό δένδρο του Διάκου όπως το κατέγραψε ο ιστορικός Γ. Κρέμος («Ιστορικά Επανορθώματα» 1883),
- η αναφορά του Ανδρέα Καρκαβίτσα («Ιστορικές σημειώσεις περί Αθανασίου Διάκου» 1888)

Από τις παραπάνω πηγές, επισημαίνουμε ιδιαίτερα το πιστοποιητικό οικογενειακής καταστάσεως (1865) που περιλάμβανε 24 ζώντες απογόνους του Διάκου. Σχεδόν όλοι οι απόγονοι ήταν κάτοικοι Αρτοτίνης εκτός των τεσσάρων απογόνων του αδελφού του Κων/νου Ψυχολογίου - Μασσαβέτα, ο οποίος γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Αρτοτίνα αλλά εν συνεχεία βρέθηκε στην Άνω Μουσουνίτσα με την γνωστή υιοθεσία του από τον άκληρο θείο του Γιάννη Μασσαβέτα. Το καταλυτικό περιεχόμενο αυτού του από πάσης απόψεως επίσημου εγγράφου - το οποίο κατά νόμο εκδίδεται από τον δήμο της περιοχής στην οποία γεννήθηκε το άτομο στο οποίο αναφέρεται (στην προκειμένη περίπτωση στον Αθανάσιο Διάκο) - αρκεί για να καταδείξει την Αρτοτίνα ως γενέτειρα του Αθανασίου Διάκου.

Θα θέλαμε σε αυτό το σημείο να κάνουμε μια αναφορά και στον ασιδίμο Μητροπολίτη Φθιώτιδος Νικόλαο, ο οποίος σε εισήγησή του προς την Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδας για την Τουρκοκρατία και την Επανάσταση του 1821 στις 6 Οκτωβρίου 2017, ανέφερε: «**Ο Αθανάσιος Διάκος εγεννήθη στην Αρτοτίνα της Δωρίδος το 1786. Ήταν το τέταρτο παιδί από τα πέντε του εκ Μουσουνίτσης Γεωργίου Ψυχολογίου**».

Γ. Ο εορτασμός της Εκατονταετηρίδας της Εθνικής Παλιγγενεσίας είχε αρχικά οριστεί για το 1921 (Ν. 1375/1918), μεσολάβησε όμως η Μικρασιατική καταστροφή και τελικά με τον Ν. 3009/1928 (ΦΕΚ 143/1922) ορίστηκε ως έτος εορτασμού το 1930 ενώ με σχετικό Διάταγμα (ΦΕΚ 277/1928) συστάθηκε η Κεντρική Επιτροπή Εορτασμού αποτελούμενη από προσωπικότητες υψηλού κύρους της Πολιτείας, της Εκκλησίας, των γραμμάτων και των τεχνών.

Στην από 30.11.2020 ανακοίνωσή σας, ξεκινάτε από το οφθαλμοφανές ανθρώπινο λάθος του Προέδρου της Δωρικής Αδελφότητας που εκ παραδρομής ανέφερε το 1921 ως έτος εορτασμού της Εκατονταετηρίδας, και προβαίνετε σε ανακρίβειες και απαξιωτικούς χαρακτηρισμούς, τους οποίους δεν θεωρούμε ότι θα ήταν εποικοδομητικό να σχολιάσουμε. Θα θέλαμε όμως να σας πληροφορήσουμε ότι η Αρτοτίνα (και όχι η Άνω Μουσουνίτσα) επελέγη για τον επίσημο εορτασμό ως γενέτειρας του Διάκου. Τις πανηγυρικές εκδηλώσεις τίμησαν με την παρουσία τους μέλη της Επιτροπής Εκατονταετηρίδας, κυβερνητικό κλιμάκιο με επικεφαλής τον Υφυπουργό Συγκοινωνιών Ν. Αβραάμ και μάλιστα της Προεδρικής Φρουράς για απόδοση τιμών. Τότε εντοχίσθηκε και η μαρμαρίνη πλάκα στο κελί του Διάκου με το περιεχόμενο δηλωτικό της γενέτειρας του Ήρωα («**Ενταύθα εμόνασε το τέκνον της Αρτοτίνης, ο Αθανάσιος Διάκος. Εγένετο 31 Αυγούστου**

1930. Η Κεντρική Επιτροπή Εκατονταετηρίδας 1830-1930»). Επισημαίνουμε μάλιστα ότι τις συγκεκριμένες εκδηλώσεις - οι οποίες έλαβαν χώρα σε μια περίοδο κατά την οποία η πλευρά της Άνω Μουσουνίτσας δεν είχε θέσει θέμα αμφισβήτησης της γενέτειρας του Αθανασίου Διάκου - είχε εκπροσωπηθεί και η Άνω Μουσουνίτσα αφού σε αυτές παρέστη και ο Πρόεδρος «**Συνδέσμου των εν Αθήναις και Πειραιεί Παρνασσίδων**» Δημήτριος Τσιπούρας ο οποίος μάλιστα απήγγειλε εμπνευσμένο ποίημα με τον τίτλο «**Στο Διάκο της Αρτοτίνης**». Μάλιστα, το σχετικό πρακτικό απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου έδινε εξουσιοδότηση στον Πρόεδρο Δημ. Τσιπούρα να παραστεί «**...εις τα αποκαλυπτήρια των προτομών του Διάκου παρά την γέφυραν της Αλαμάνας, τότε της ιστορικής μάχης, ως και εν τη γενέτειρα του Ήρωος Αρτοτίνης**».

Δ. Στη σύντομη βιογραφία του Διάκου όπως παρουσιάζεται στο επετειακό ημερολόγιο του Δήμου Δελφών, πέραν της ιστορικής αναλήθειας σχετικά με την γενέτειρα και το επώνυμο του Ήρωα, παραλείπεται η αναφορά σημαντικών σταθμών της κλέφτικης ζωής του Ήρωα όπως για παράδειγμα η δράση του Διάκου στο Σώμα του Τσαμ Καλόγερου (που δρούσε στην ευρύτερη περιοχή Αρτοτίνης και της Δωρίδας) το 1805 και ύστερα στο Σώμα του Αρτοτινού οπλαρχηγού Σκαλτσοδήμου με τον οποίο συνεργάστηκε στη Δωρίδα περίπου το 1815. Θεωρούμε την παράλειψη της προηγούμενης κλέφτικης ζωής του Διάκου σκόπιμη και δόλια ως μέρος της προσπάθειας αποσύνδεσης του ήρωα με την γενέτειρά του Αρτοτίνα.

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Όπως έχουμε ήδη επισημάνει πολλές φορές κατά το παρελθόν, εμείς οι Αρτοτινοί είμαστε πάντοτε διατεθειμένοι ανά πάσα στιγμή να προσέλθουμε σε διάλογο με εσάς και τους εκπροσώπους των Συλλόγων σας, προκειμένου να ανταλλάξουμε τις απόψεις μας στηριζόμενοι πάντοτε σε τεκμηριωμένα στοιχεία και ιστορικές πηγές σε μια προσπάθεια να σταματήσει επιτέλους η στείρα αντιπαράθεση γύρω από έναν Ήρωα και Εθνομάρτυρα, για την ύπαρξη του οποίου καθένα από τα χωριά μας έχει ξεχωριστή συμβολή. Σε αυτό το πνεύμα, αναμένουμε την θετική σας ανταπόκριση. Σε κάθε περίπτωση, θεωρούμε ότι αυτά που ενώνουν την Αρτοτίνα με την Άνω Μουσουνίτσα (ήδη, Αθανάσιος Διάκος) είναι σαφώς περισσότερα από αυτά που μας χωρίζουν.

Εντωμεταξύ, λαμβάνοντας υπόψη την αναφορά σας στην από 30.11.2020 ανακοίνωσή σας ότι το εν λόγω ημερολόγιο δεν έχει ακόμα διανεμηθεί, αναμένουμε από τον Αντιπεριφερειάρχη Φωκίδας και τον Δήμαρχο Δελφών να πράξουν τα δέοντα, ήτοι να αποσυρθεί άμεσα η συγκεκριμένη βιογραφία άλλως να τροποποιηθεί, αποκαθιστώντας την ιστορική αλήθεια.

Με εκτίμηση,
Ο Πρόεδρος της Τ.Κ. Αρτοτίνης
Βασίλειος Κάππας

Το Δ.Σ. του Συλλόγου
Αρτοτινών «Ο Αθανάσιος Διάκος»

Επιστολή προς Τ.Κ. Άνω Μουσουνίτσας για επετειακό ημερολόγιο

Προς: Αδελφότητα Αθανασίου Διάκου
Υπόψη κ. Ν. Κωνσταντέλλου,
Προέδρου
Θέμα: Απάντηση στην από 2.12.2020
επιστολή της Αδελφότητας
Αθανασίου Διάκου σχετικά με την
έκδοση του επετειακού ημερολογίου
του Δήμου Δελφών

Αθήνα, 8 Δεκεμβρίου 2020

Αγαπητοί Συμπατριώτες
Αξιότιμε κ. Πρόεδρε της Αδελφότητας Αθανασίου
Διάκου

Αναφερόμενοι στην από 02.12.2020 επιστολή
σας με θέμα «Δημοσιεύματα με αφορμή το επετειακό
ημερολόγιο 2021 του Δήμου Δελφών», έχουμε την
τιμή να σας παραθέσουμε τα κάτωθι:

Α. Παρατηρούμε μια, κατ' αρχήν, προσπάθεια
αποστασιοποίησής σας από την έκδοση του επίμαχου
ημερολογίου εμφανίζοντάς την ως «υποχρέωση τή-
ρησης των αποφάσεων της επίσημης Πολιτείας» από
τον Δήμο Δελφών και την Περιφέρεια Στερεάς
Ελλάδας. Από πλευράς μας, μας αρκεί και ικανοποιεί
η επιστολή της επίσημης Πολιτείας, ήτοι του Περιφε-
ρειάρχη Στερεάς Ελλάδας, προς την Ένωση Δωριέων
Επιστημόνων στην οποία δηλώνει ότι **«η οικονομική
συμμετοχή της Π.Ε. Φωκίδας στην έκδοση ενός
εντύπου, εν προκειμένω του ημερολογίου του
2021, δεν συνεπάγεται πως η Περιφέρεια υιο-
θετεί το σύνολο των διατυπώσεων ή πολύ πε-
ρισσότερο των συμπαραδηλώσεων που προ-
κύπτουν από τα κείμενα του εντύπου αυτού»**.

Β. Αναφέρετε ότι η επίσημη Πολιτεία δήθεν όρισε
ως γενέτειρα του Ήρωα την Άνω Μουσουνίτσα και
ότι το εξέφρασε με (α) τα αποκαλυπτήρια της
προτομής του Ήρωα το 1923 από τον Στρατηγό Νικ.
Πλαστήρα, (β) την μετονομασία της Κοινότητας Άνω
Μουσουνίτσας σε «Αθανάσιο Διάκο», (γ) την ίδρυση
το 2009 του «Μουσείου Αθανασίου Διάκου» και (δ)
την πραγματοποίηση από το 1999 και μετά των θερι-
νών εκδηλώσεων «Διάκεια». Θα θέλαμε ωστόσο να
επισημάνουμε τα εξής:

- Η παρουσία του Στρατηγού Πλαστήρα στα
αποκαλυπτήρια της προτομής του Ήρωα στην Άνω
Μουσουνίτσα ασφαλώς αποτελεί τιμή για το χωριό
σας, χωρίς όμως να προσθέτει κάτι όσον αφορά στη
γενέτειρα του Ήρωα. Αντιθέτως, επτά χρόνια αργότερα
η Αρτοτίνα (και όχι η Άνω Μουσουνίτσα) επελέγη για
τον επίσημο εορτασμό της Εκατονταετηρίδας ως γε-
νέτειρας του Ήρωα Αθανασίου Διάκου. Υπενθυμίζεται
δε ότι τις εκδηλώσεις¹ αυτές τίμησαν με την παρουσία
τους μέλη της Επιτροπής Εκατονταετηρίδας, κυβερ-
νητικό κλιμάκιο με επικεφαλής τον Υφυπουργό Συγ-
κοινωνιών Ν. Αβραάμ και μπάντα της Προεδρικής
Φρουράς. Όπως επισημάναμε και σε πρόσφατη επι-
στολή μας προς τον Πρόεδρο της Τ.Κ. Αθανασίου
Διάκου, τις συγκεκριμένες εκδηλώσεις -οι οποίες
έλαβαν χώρα σε μια περίοδο κατά την οποία η
πλευρά της Άνω Μουσουνίτσας δεν είχε θέσει θέμα
αμφισβήτησης της γενέτειρας του Αθανασίου Διά-
κου- είχε εκπροσωπηθεί και η Άνω Μουσουνίτσα
αφού σε αυτές παρέστη και ο Πρόεδρος του «**Συν-
δέσμου των εν Αθήναις και Πειραιεί Παρνασσι-
δών**» Δημήτριος Τσιπούρας².

- Το γεγονός ότι αποφασίσατε να μετονομάσετε
το χωριό σας σε «Αθανάσιος Διάκος» δεν σας δίδει
το δικαίωμα να επικαλείστε ότι η Άνω Μουσουνίτσα
ήταν γενέτειρα του Ήρωα. Αλίμονο εάν οποιαδήποτε
μετονομασία αποτελούσε τίτλο «κυριότητας». Όπως
γνωρίζετε πολύ καλά, η μετονομασία της Κοινότητας
Άνω Μουσουνίτσας σε Κοινότητα Αθανασίου Διάκου
έγινε σε εκτέλεση Νόμου που προέβλεπε την αλλαγή
ονομάτων οικισμών ανά την επικράτεια που έφεραν
ονόματα με ξενόγλωσση (σλάβικη, τουρκική) ρίζα.
Το Κοινοτικό σας Συμβούλιο το 1955 αποφάσισε την
μετονομασία και το σχετικό αίτημα προωθήθηκε στη
Νομαρχία και από εκεί στο αρμόδιο Υπουργείο Εσω-
τερικών³ όπου, όπως πολύ καλά γνωρίζετε, εκείνη
την εποχή υπηρετούσε επώνυμος Μουσουνιτσιώτης.

- Μιας και αναφερόμαστε σε μετονομασίες, θεω-
ρούμε σκόπιμο να υπενθυμίσουμε και την προσπάθειά
σας κατά το παρελθόν, να «δημιουργήσετε» στην
Άνω Μουσουνίτσα οικογένεια με το επώνυμο «Διάκος»
στο πλαίσιο των ενεργειών σας που απέβλεπαν στο
να επιφέρουν πανελλήνια σύγχυση ως προς τον
Ήρωα, τόσο ως προς την γενέτειρά του όσο και ως
προς τους, εκ πλαγίου, απογόνους του. Την ίδια
λοιπόν περίοδο με την μετονομασία του χωριού σας,
συγχωριανοί σας έπεισαν τον ομοχώριό τους Μασ-
σαβέτα Παναγιώτη του Κυριαζή να ζητήσει τη μετο-
νομασία⁴ του σε Διάκος Παναγιώτης του Κυριαζή.

- Ως προς το Μουσείο Αθανασίου Διάκου, θα θέ-
λαμε να περιορίσουμε τον σχολιασμό μας με την πα-
ράθεση των παρακάτω αποσπασμάτων της από
15.05.2010 αναφοράς⁵ της ομάδας των μουσειολόγων
που ανέλαβαν την μελέτη του Μουσείου:

«Ως κύριος του έργου νοείται ολόκληρη η τοπική
κοινωνία. **Επιθυμία ήταν το μουσείο να κατακυ-
ρώνει ότι γενέτειρα του Διάκου ήταν η κοινότητα
«Αθανάσιος Διάκος», να προβάλλει τον Διάκο και
να αποτελέσει μέσο προβολής του χωριού ως πολιτι-
στικό προσορισμό»** και

«Μία έριδα χωρίζει την κοινότητα «Αθανάσιος
Διάκος» με τη γειτονική Αρτοτίνα για περισσότερο
από μισό αιώνα. Η κάθε μια προβάλλεται ως γενέτειρα
του Διάκου. Ελλείψει ατράνταχτων ιστορικών στοιχείων
για το γεγονός της γέννησης και με δεδομένο ότι
μπορεί και να γεννήθηκε σε μια ξερολιθιά ανάμεσα
στα δυο χωριά, υιοθετήθηκε η εξής λύση: Σε όλα τα
εκθεσιακά κείμενα και τα έντυπα του μουσείου ανα-
φέρθηκε ότι «ο Διάκος γεννήθηκε στην Άνω Μου-
σουνίτσα σύμφωνα με την προφορική παράδοση».
Αυτό έγινε μετά από σκληρές διαπραγματεύσεις.
Όμως, την παραμονή των εγκαίνιων, **μας ζητήθηκε
να αλλάξει η λεζάντα της φωτογραφίας του
σπιτιού που φέρεται ότι γεννήθηκε ο Διάκος.**
Το κείμενό της; **«Το σπίτι όπου γεννήθηκε
ο Διάκος»**».

- Ως προς την επίκλησή σας ότι οι εκδηλώσεις
ΔΙΑΚΕΙΑ που διενεργούνται στην Άνω Μουσουνίτσα
από το 1999 αποτελούν δήθεν άλλη μια απόδειξη ότι
η Πολιτεία έχει ορίσει το χωριό σας ως γενέτειρα του
Ήρωα, θα θέλαμε να σας υπενθυμίσουμε ότι **τουλά-
χιστον τα τελευταία περίπου πενήντα χρόνια**
διενεργούνται κάθε καλοκαίρι στην Αρτοτίνα πολιτι-
στικές εκδηλώσεις με την ονομασία «ΔΙΑΚΕΙΑ» τις
οποίες τιμούν κάθε χρόνο με την παρουσία τους

εκπρόσωποι του Κοινοβουλίου, της Περιφέρειας, των
Κρατικών Αρχών κ.ά.

Γ. Παραθέτετε ορισμένες πηγές ως δήθεν τεκμήρια
που βεβαιώνουν ότι η Άνω Μουσουνίτσα ήταν η γε-
νέτειρα του Ήρωα Αθανασίου Διάκου. Σκοπός της
παρούσας δεν είναι να σχολιάσουμε τις δήθεν πηγές
που επικαλείστε. Αυτό έχει γίνει με τρόπο διεξοδικό
κατά το παρελθόν. Άλλωστε το βιβλίο του κ. Αθανασίου
Βήλου το οποίο έχουμε αποστείλει τόσο σε εσάς όσο
και σε όσους κοινοποιείται η παρούσα επιστολή, πε-
ριέχει εκτενή ανάλυση τόσο των πηγών που επικαλείται
η Αρτοτίνα όσο και των πηγών που επικαλείστε
εσείς. Θα θέλαμε ωστόσο να αναγνωρίσουμε ότι τα
τελευταία χρόνια έχει σημειωθεί αρκετή πρόοδος κι
έχετε προβεί σταδιακά σε αναδίπλωση μη τεκμηριω-
μένων θέσεων που διατηρούσατε επί δεκαετίες. Είναι
γνωστές οι πλείστες αναφορές εκπροσώπων της Άνω
Μουσουνίτσας κατά το παρελθόν βάσει των οποίων
η Ακαδημία Αθηνών είχε δήθεν αποφανθεί ότι γενέτειρα
του Αθανασίου Διάκου ήταν η Άνω Μουσουνίτσα. Η
συγκεκριμένη επίκληση σταμάτησε όταν η πλευρά
της Αρτοτίνας δημοσιοποίησε τρεις επιστολές της
Ακαδημίας Αθηνών⁶ στις οποίες η τελευταία δήλωνε
ότι αφενός δεν είναι αρμόδια να αποφαινεται για
τέτοια ζητήματα κι αφετέρου ότι ουδέποτε αποφάνθηκε
ότι γενέτειρα του Ήρωα ήταν η Άνω Μουσουνίτσα.

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε
Αγαπητοί Συμπατριώτες

Όπως έχουμε επισημάνει και στην πρόσφατη επι-
στολή μας προς τον Πρόεδρο της Τ.Κ. Αθανασίου
Διάκου, εμείς οι Αρτοτινοί είμαστε πάντοτε διαθεσι-
μοί ανά πάσα στιγμή να προσέλθουμε σε διάλογο
μαζί σας, προκειμένου να ανταλλάξουμε τις απόψεις
μας στηριζόμενοι πάντοτε σε τεκμηριωμένα στοιχεία
και ιστορικές πηγές. Στο πνεύμα αυτό, στα τέλη της
περασμένης άνοιξης προσεγγίσαμε εκπροσώπους της
Άνω Μουσουνίτσας προκειμένου να συνδιοργανώσουμε
από κοινού εκδήλωση στο πλαίσιο των επετειακών
εορτασμών «Ελλάδα 2021». Για το σκοπό αυτό σας
υποβάλαμε συγκεκριμένη πρόταση η οποία μάλιστα
τύγχανε της αποδοχής της Περιφέρειας. Δυστυχώς
όμως, κάτι τέτοιο δεν έγινε αποδεκτό από πλευράς
σας κλείνοντας μάλιστα κατά τρόπο άμεσο οποιαδήποτε
δίοδο για περαιτέρω επικοινωνία επί αυτού του θέ-
ματος. Παρόλ' αυτά, πιστεύοντας ακράδαντα ότι
αυτά που ενώνουν τα χωριά μας είναι πολύ περισσό-
τερα από αυτά που φαινομενικά τα χωρίζουν, σας
καλούμε εκ νέου στο τραπέζι του γόνιμου διαλόγου.

Ας αποτελέσει η συμπλήρωση των 200 ετών από
την Ελληνική Επανάσταση αφορμή για να σταματήσει
η στείρα αντιπαράθεση γύρω από τον Ήρωα και
Εθνομάρτυρα και να έρθουν πιο κοντά τα χωριά μας,
δεδομένου ότι καθένα από αυτά έχει ξεχωριστή συμ-
βολή στην ύπαρξη του Ήρωα Αθανασίου Διάκου.

Με εκτίμηση,
Βασίλειος Κάππας
Πρόεδρος Τ.Κ. Αρτοτίνας

Το Δ.Σ. του Συλλόγου Αρτοτινών
«Ο Αθανάσιος Διάκος»

Κοινοποίηση:

1. Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Φθιώτιδος κ.κ. **Συμεών**
2. Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Φωκίδος
κ.κ. **Θεόκτιστο**
3. Βουλευτή Φωκίδας κ. **Ι. Μπούγα**
4. Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας κ. **Φ. Σπανό**
5. Αντιπεριφερειάρχη Φωκίδας κ. **Γ. Δελμούζο**
6. Δήμαρχο Δελφών κ. **Π. Ταγκαλή**
7. Δήμαρχο Λαμιέων κ. **Ε. Καραϊσάκο**
8. Δήμαρχο Δωρίδας κ. **Γ. Καπεντζώνη**
9. Αντιδήμαρχο Δωρίδας κ. **Κ. Παλασκωνή**
10. Αντιδήμαρχο Δ.Ε. Καλλιέων κ. **Χ. Αγαπητό**
11. Πρόεδρο Τ.Κ. Αθανασίου Διάκου
κ. **Κ. Μαστροκωστόπουλο**
12. Πρόεδρο Δωρικής Αδελφότητας
κ. **Ι. Μπαλατσούρα**
13. Πρόεδρο ΕΔΕΠ κ. **Δ. Παναγιωτόπουλο**

¹ Κατά τη διάρκεια αυτών των εκδηλώσεων, εντοχίσθηκε και η μαρμάρινη πλάκα στο κελί του Διάκου με το περιεχόμενο δηλωτικό της γενέτειρας του Ήρωα (**«Ενταύθα εμόνασε το τέκνον της Αρτοτίνης, ο Αθανάσιος Διάκος. Εγένετο 31 Αυγούστου 1930. Η Κεντρική Επιτροπή Εκατονταετηρίδος 1830-1930»**).

² Στις εκδηλώσεις αυτές, ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Παρνασσίδων απήγγειλε ποίημα με τον τίτλο **«Στο Διάκο της Αρτοτίνας»**.

Επίσης, το πρακτικό απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Παρνασσίδων έδινε εξουσιοδότηση στον Πρόεδρο Δημ. Τσιπούρα να παραστεί **«.....εις τα αποκαλυπτήρια των προτομών του Διάκου παρά την γέφυραν της Αλαμάνας, τόπου της ιστορικής μάχης, ως και εν τη γενέτειρα του Ήρωος Αρτοτίνης»**.

³ Η μετονομασία της Άνω Μουσουνίτσας σε «Αθανάσιος Διάκος» περιλήφθηκε σε Βασιλικό Διάταγμα του 1958 (ΦΕΚ, τεύχος Α, Νο 5/17.12.1958) με το οποίο έγιναν μετονομασίες συνοικισμών σε 11 Νομούς της χώρας.

⁴ (Νομαρχία Φωκίδας, αρ. πρ. 21730/13.12.1960).

⁵ **«ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝΤΑΣ ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΔΙΑΚΟΥ»**, Περσεφόνη Καραμπάτη, (ιστορικός – μουσειολόγος), Ερατώ Κουτσουδάκη (αρχιτέκτων – μουσειολόγος) και Αμαρυλλίς Κωσταροπούλου (εικαστικός – γραφίστρια), Θεσσαλονίκη, 10 Μαΐου 2010.

⁶ Αναφερόμαστε στις υπ. αριθμ. πρ. 77414/14.03.1975, 95860/17.03.2009 και 111224/15.02.2013 επιστολές της Ακαδημίας Αθηνών.